

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการประเมินได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้ให้ความสำคัญต่อการประเมินผล เนื่องจากการประเมินผลเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย และเป็นแนวทางในการดำเนินงานหรือตรวจสอบการใช้ทรัพยากร (สมชาย ศุรงค์เดช, 2542)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มุ่งประเมินคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ดังนี้

มาตรฐาน 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตราที่ 49 ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่การพัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่ประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตราที่ 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ตลอดจนบุคคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการ

ปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรฐานที่ 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งผลให้โรงเรียนทุกแห่งต้องดำเนินการประเมินภายใน เพื่อจัดทำรายงานตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งผลการประเมินตนเองเป็นหลักฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การรับรองคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

การประกันคุณภาพการศึกษามีความเกี่ยวข้องข้องกับการประเมิน เนื่องจากการประกันคุณภาพต้องอาศัยการประเมินเป็นกลไกสำคัญ ด้วยการประเมิน 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ การประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการประเมินเพื่อนำผลการประเมิน ที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

ครูเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ที่ต้องนำผลการประเมินที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการรายงานตนเองของสถานศึกษา และผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะว่าโรงเรียนจะจัดการศึกษาได้มาตรฐานนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพการจัดเรียนการสอนของครู เมื่อครูจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแล้ว ผลลัพธ์ที่ได้ก็คือ นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

จากการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าสถานศึกษาร้อยละ 65.58 จัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานของสมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549) ทำให้การประเมินคุณภาพสถานศึกษารอบสองมีการประเมินสถานศึกษาแยกออกเป็นสองส่วนคือการประเมินอิงเกณฑ์ และการประเมินอิงสถานศึกษา ในส่วนของการประเมินอิงสถานศึกษาเป็นการประเมินเพื่อดูพัฒนาการจากการประเมินภายนอกในรอบแรก จะเห็นว่า การประเมินรอบสองเป็นการส่งเสริมการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยนำมา

วางแผน/จัดทำโครงการ/จัดกิจกรรม และดูการบรรลุตามแผนที่วางไว้ และครูเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงที่ต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงาน

การใช้ผลการประเมิน (Evaluation utilization) เป็นการนำผล (finding) หรือสารสนเทศ (information) ที่ได้จากการประเมินมาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานหรือนโยบายในการทำงาน ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจมีการวางแผน ติดตามหรือตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการดำเนินงาน (Weiss, 1972; Leviton and Hughes, 1981; Patton, 1986; Scriven, 1989 อ้างถึงในศิริวัฒน์ วรรณาม, 2540) เป็นการพัฒนาปรับปรุงหน่วยงาน สำหรับในทางการศึกษา การใช้ผลการประเมินเป็นการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีกระบวนการสำคัญที่สุด 3 กระบวนการที่สามารถทำควบคู่ให้เป็นเรื่องเดียวกันได้ คือ การพัฒนาการเรียนรู้ การสอน และการบริหาร (รุ่ง แก้วแดง, 2544)

การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์มีได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้ในเชิงความคิด (conceptual use) ผลการประเมินอาจช่วยจุดประกายความคิดของผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ประเมินมากขึ้น การใช้ในเชิงตรวจสอบยืนยัน (legitimate use) ผลการประเมินอาจถูกใช้เป็นเหตุผลสนับสนุนหรือยืนยันผลการตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้าทำให้แนวทาง/นโยบาย ที่เลือกใช้มีน้ำหนักและความชอบธรรมยิ่งขึ้น การใช้ในเชิงสัญลักษณ์ (symbolic use) ผลการประเมินอาจถูกใช้เป็นเครื่องช่วยติดตามกำกับหรือควบคุมการประเมินว่าได้มีการทำตามแนวทาง ระเบียบ ขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อให้งานประเมินนั้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับยิ่งขึ้น และการใช้ในเชิงปฏิบัติ (instrumental use) ผลการประเมินอาจถูกนำไปใช้โดยตรงในทางปฏิบัติ และเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแก้ไขทำให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามมา (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547)

จากการศึกษาพบว่า การประเมินคุณภาพภายในมีความสัมพันธ์กับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (สุวิมล ว่องวานิช, 2549) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครูภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การนำผลการประเมินมาวางแผนการพัฒนาผู้เรียน (Plan) การปฏิบัติงานของครู (Action) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) และการสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงานให้ผู้ที่มีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์ (Reflect) และจากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลการประเมิน พบว่างานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมิน ได้แก่ ศิริวัฒน์ วรรณาม (2540) สุนธิสา พูลศิริ (2541) แคทรียา ศรีแปลก (2543) วราภรณ์ บุญเจียม (2544) Jonhson (1998) พบว่านักวิจัยส่วนใหญ่ได้ศึกษาถึงปัจจัย ที่ส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปใช้

และการศึกษางานวิจัยของ Preskill and Caracelli (2003อ้างถึงในวราภรณ์ บุญเจียม, 2546) ได้เสนอกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมิน ประกอบด้วย การวางแผนการใช้ผลการประเมินก่อนการประเมิน การกำหนดความต้องการใช้ผลการประเมินของผู้ใช้ การออกแบบการประเมินที่ใช้ทุนน้อย การมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการประเมินที่ตรงต่อความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการรายงานผลการประเมิน และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ที่ได้เสนอยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ

- 1) ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 2) ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม
- 3) ยุทธศาสตร์การสร้างวัฒนธรรมและความรู้ ความเข้าใจ
- 4) ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ
- 5) ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล
- 6) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษากลวิธีหรือวิธีการที่จะทำให้ครูซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก และการใช้ผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้ครูนำผลการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำถามการวิจัย

- 1.ครูมีการใช้ผลการประเมินที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด
- 2.มีกลยุทธ์ใดบ้างที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประการ คือ
- 1.เพื่อศึกษาสภาพการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู
 - 2.เพื่อศึกษากลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษามาตรฐานที่ครูสามารถใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานได้โดยตรงเมื่อทราบผลการประเมินแล้ว ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1-7 และมาตรฐานด้านครู ได้แก่ มาตรฐานที่ 9 (มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งสอง)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 3 ตัวแปร ได้แก่ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู กลยุทธ์ระดับบุคคล และกลยุทธ์ระดับองค์กร ซึ่งวัดจากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 13 ตัวแปร ดังมีรายละเอียดของตัวแปรดังนี้

ตัวแปรภายในแฝง 1 ตัวแปร ได้แก่ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร ประกอบด้วย

1) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ในการปฏิบัติงานของครู

2) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีในการปฏิบัติงานของครู

3) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรี กีฬาในการปฏิบัติงานของครู

4) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานของครู

5) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรในการปฏิบัติงานของครู

6) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในการปฏิบัติงานของครู

7) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตในการปฏิบัติงานของครู

8) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการปฏิบัติงานของครู

ตัวแปรภายนอกแฝงมี 2 ตัวแปร ได้แก่ กลยุทธ์ระดับบุคคล และกลยุทธ์ระดับองค์กร โดยกลยุทธ์ระดับบุคคลวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวแปร ประกอบด้วย กลยุทธ์การพึ่งพาตนเอง กลยุทธ์ระดับองค์กร วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ประกอบด้วย กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรม สถานศึกษา กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การนิเทศติดตาม และกลยุทธ์การสร้างระบบบงใจ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก หมายถึง ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในมาตรฐานด้านผู้เรียน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1-7 และ มาตรฐานด้านครู ได้แก่มาตรฐานที่ 9 (มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งสอง)

มาตรฐานที่ 1 คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 3 คือ ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

มาตรฐานที่ 4 คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

มาตรฐานที่ 5 คือ ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 คือ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 คือ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 9 คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การใช้ผลการประเมินภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู หมายถึง การที่ครูใช้ผลการประเมินภายในและภายนอกในการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 1 ในการปฏิบัติงานของครู 2) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 2 ในการปฏิบัติงานของครู 3) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 3 ในการปฏิบัติงานของครู 4) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 4 ในการปฏิบัติงานของครู 5) การใช้ผลการประเมิน ในมาตรฐานที่ 5 ปฏิบัติงานของครู 6) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 6 ในการปฏิบัติงานของครู 7) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 7 ในการปฏิบัติงานของครู และ 8) การใช้ผลการประเมินในมาตรฐานที่ 9 ในการปฏิบัติงานของครู ภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การนำผลการประเมิน

มาวางแผนการพัฒนาผู้เรียน (Plan) การปฏิบัติงานของครู (Action) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) และการสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงานให้ผู้ที่มีส่วนร่วมได้วิพากษ์วิจารณ์ (Reflect)

กลยุทธ์ระดับบุคคล หมายถึง วิธีการที่ครูใช้เพื่อนำไปสู่การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กลยุทธ์การพึ่งพาตนเอง

กลยุทธ์การพึ่งพาตนเอง หมายถึง วิธีการที่ครูใช้เพื่อทำให้ตนเองใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงาน โดยการใช้ศักยภาพหรือความสามารถของตนเอง ได้แก่ การแสวงหาความรู้เพื่อแก้ปัญหา การกระตุ้นกำกับติดตามตนเอง และการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ระดับองค์กร หมายถึง วิธีการที่สถานศึกษาใช้เพื่อทำให้ครูใช้ผลการประเมินภายในและภายนอกในการปฏิบัติงาน ได้แก่ กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมสถานศึกษา กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การนิเทศติดตาม และกลยุทธ์การสร้างระบบใจ

กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมสถานศึกษา หมายถึง วิธีการที่สถานศึกษาใช้เพื่อให้ครูใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงาน โดยการปรับเปลี่ยนความคิด ค่านิยม ความเชื่อ หรือสิ่งที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำของสถานศึกษา

กลยุทธ์การมีส่วนร่วม วิธีการที่สถานศึกษาให้ครู เข้ามามีสิทธิ มีส่วนร่วมสนับสนุน เสนอแนะ ให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกของโรงเรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ทั้งที่เป็นการแสดงความคิดเห็น และการร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

กลยุทธ์การนิเทศติดตาม หมายถึง วิธีการที่สถานศึกษาใช้เพื่อให้ครูใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงาน โดยให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์การสร้างระบบใจ หมายถึง วิธีการที่สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานโดยสร้างแรงจูงใจในความต้องการพื้นฐานของครู คือ การยกย่องชมเชย การยอมรับ การเลื่อนตำแหน่ง การขึ้นเงินเดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู และจากผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมีมาตรฐานใดบ้างที่ครูใช้ผลในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครูในระดับที่มากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ดีขึ้น หรือรักษามาตรฐานไว้สำหรับสถานศึกษาที่มีคุณภาพดีอยู่แล้ว

2. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ กลยุทธ์ระดับบุคคล ประกอบด้วย กลยุทธ์การพึ่งพาตนเอง กลยุทธ์ระดับองค์กร ประกอบด้วย กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมสถานศึกษา กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การนิเทศติดตาม และกลยุทธ์การสร้างระบบจูงใจ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ได้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อการใช้ผลการประเมิน และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการในการกำหนดกลยุทธ์ให้ครูใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป